

Najuspješniji rovinjski športski klub

VESLAČKI ZANOS U ROVINJU TRAJE VIŠE OD STOLJEĆA. USPJEHE SU ROVINJSKI VESLAČI POČELI NIZATI JOŠ U DOBA AUSTRIJSKE I TALIJANSKE UPRAVE, A VELIKI JE DOPRINOS VESLANJU VK ARUPINUM DAO I U VRIJEME ONDAŠNJE JUGOSLAVIJE TE U SAMOSTALNOJ HRVATSKOJ

Piše **Marino Budicin**

O bilježavajući stotu obljetnicu najstarijeg i najtrofejnijeg rovinjskog kluba, moramo se osvrnuti na prilike koje su vladale posljednjih desetljeća 19. stoljeća. Bilo je to vrijeme posebnog političkog okruženja i velikog gospodarskog zanosa. Prvi istarski veslački klubovi u Poreču i Puli sudjelovali su u osnivanju Federazione Adriatica di Cannottaggio sa sjedištem u Trstu. Taj je veslački savez bio jedan od osnivača Međunarodne veslačke federacije (FISA) u Torinu 1892. godine.

U to su vrijeme rovinjski veslački entuzijasti samoinicijativno sudjelovali na regionalnim regatama, nakon što im je 1888. propao pokušaj osnivanja nautičkog kluba. Naime, nadležno političko tijelo austrijskog primorja, u čijem je sastavu bila Istra, sumnjičavo je dočekalo inicijativu da se osnuje klub pod nazivom *Patria* i odbilo je prihvatiti statut nove udruge.

Nautički klub *Arupinum*

Novi športski zanos početkom 20. stoljeća potaknuo je osnivanje rovinjskog Nautičkog kluba *Arupinum*. Bilo je to krajem ljeta 1907. godine, a prvi su uspjesi na regionalnim regatama postignuti već 1911. te nešto kasnije na čuvenoj tršćanskoj međunarodnoj regati u Barcoli.

Prve pobjede istaknule su veslače Bortola Fagarazzija, Cristofora Bassicha i Giovannija Sandrija. Intenzivna aktivnost rovinjskog *Arupinuma*, tada u sastavu Kraljevine Italije, nastavila se odmah poslije I. svjetskog rata, a klupski je dres ostao isti. Bila je to plavo-bijela majica s amblemom na kojem su bili sidro i dva prekrížena vesla te natpisi *Rovigno* i *Arupinum*.

Uspjesi na prvenstvima Italije

Najveći su uspjesi postignuti početkom dvadesetih godina, pod upravom Pietra Romana Ive, kada su rovinjski veslači

osvojili tri talijanske državne titule u juniorskoj konkurenciji - 1921., 1922. i 1924. godine, 17 pobjeda na regionalnim utrka-ma i 18 pobjeda na međunarodnim regatama.

Najbolje i najtrofejnije posade bili su dvojac Bortolo Fagarazzi i Giovanni Sandri s kormilarom Mariom Vianellijem, braća Domenico i Pietro Rismondo s kormilarom Giacmom Dessantijem te braća Domenico i Vincenzo Buranello. Najviše pobjeda i titula s prvenstava Italije rovinjski veslači izvojevali su pretežito u joli-dvojcu s kormilarom u čuvenom čamcu Paron Bello. Najveći uspjeh postigao je Francesco Dapiran, koji je ponikao u *Arupinumu*, a karijeru nastavio u tršćanskoj *Gimnastici*. Postao je višestruki državni prvak, čak i u kanuu, a na Olimpijskim igrama 1948. zauzeo je četvrto mjesto u dvojcu na pariće, zajedno s Mariom Ustolinom iz Trsta.

Inicijativa za obnovu VK *Arupinuma*

Jugoslavenski pokret "socijalističke obnove" sporta i fizičke kulture nije zaobišao ni Rovinj. Među članovima pokretačima lokalnog Društva za tjelesni odgoj *Partizan*, utemeljenog 1954. godine, bio je i Slavko Bronić, profesor tjelesnog odgoja, koji je kao osoba zadužena za veslačku sekciju Plivačkog kluba *Delfin* ubrzo pokrenuo inicijativu za osnivanje samostalnog veslačkog kluba.

Već 20. srpnja iste godine odlučeno je da se ponovno osnuje Veslački klub *Arupinum*, no on je zbog naziva dugo čekao odluku o registraciji, iako je imao više od 50 članova. Kako proizlazi iz arhivske dokumentacije društva, na službenim je dokumentima kluba ime *Arupinum* prekríženo rukom i zami-jenjeno novim nazivom Veslački klub *Lim*, koji je službeno i registriran u Puli 25. svibnja 1955. godine.

Prvi naslovi državnog prvaka

Veslači *Lima* dokazali su svoju vrijednost nakon organizacije prve poslijeratne regate u Rovinju u rujnu 1955. godine.

Rovinjski veslači ispred starog sjedišta *Arupinuma* pored Akvarijuma, dvadesetih godina 20. st.

Jedna od ženskih pobjedničkih posada *Arupinuma* (Jajce, 1979.): slijeva, Dubravka Svetličić (korm.), Ivetta Volčić, Lorena Pavačić, Dolores Babić i Morena Marangon

U razdoblju 1957.-1959. osvojena su tri naslova prvaka i dva treća mjesta na prvenstvu Jugoslavije, a pet prvih mjesta na prvenstvima Hrvatske.

Najuspješniji su bili četverac s kormilarom za stariji podmladak u sastavu Giovanni Rocco, Ivan Kresina, Giovanni Martinčić, Viktor Okmaca (kormilar Mario Marich), te Antonio Marich u skifu za podmladak. Oni su doveli VK *Lim* u sam vrh hrvatskog i jugoslavenkog veslanja. Prvo mjesto na državnom prvenstvu 1958. godine sestara Rozane i Marije Tomišić u dvojcu na pariće preklopne gradnje za podmladak najavio je kasniji niz uspjeha veslačica.

Uspjesi ženskog veslanja

Nakon kratkotrajne krize u ljeto 1963. aktivnosti u klubu bude se zahvaljujući zalaganju novog rukovodstva, posebno Egidija Matoševića, Giovannija Martinčića, Ivana Martinčića i Feruča Cerina te pripajanjem veslanja u Sportsko društvo *Delfin*. Tek 1967. godine veslači se ponovno osamostaljuju, a klubu se vraća staro ime - Veslački klub *Arupinum*.

U međuvremenu je, u kolovozu 1964. godine, Rovinj organizirao noćnu regatu, prvu takve vrste u ondašnjoj Jugoslaviji. Zahvaljujući prije svega ženskoj sekciji osvojene su nove državne titule. Bile su to godine kada je Lidia Sponza, danas Martinčić, osvajanjem prvih juniorskih državnih naslova, započela dugu i uspješnu karijeru. Bio je to veliki poticaj za cijeli rovinjski veslački pokret. Uz Lidiju i višestruku prvakinju Deliju Curto, danas Trošt, stasao je niz vrsnih veslačica, ali i veslača, poput državnog prvaka i reprezentativca Save Kukulja.

Regate u Limskom kanalu

Godine 1971. organizirane su prve veslačke regate u Limskom kanalu, nakon čega je taj prekrasni dio rovinjskog arhipelaga bio domaćin prvenstva Hrvatske (1971. i 1978.) te prvog probnog jugoslavenkog otvorenog prvenstva (1971.). I osamdesete su godine bile vrlo uspješne veslačima i veslačicama.

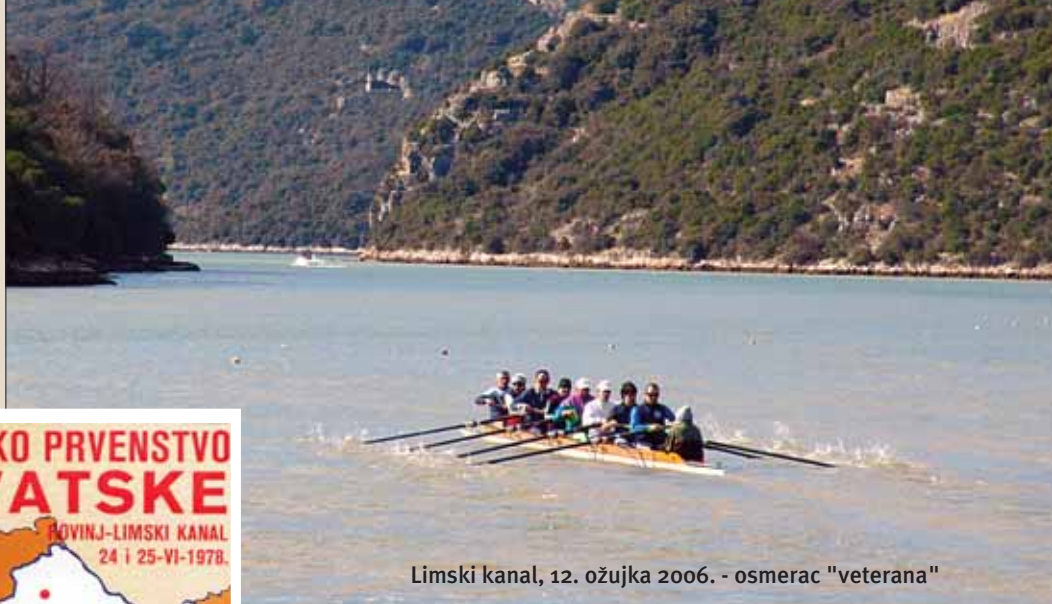
Prvi dio osamdesetih protekao je u znaku Ivette Volčić, višestruke republičke i državne prvakinje koja se afirmirala i na međunarodnom planu, ali su joj zbog nenaklonjenosti rukovodstva veslačke reprezentacije izmakli nastupi na Olimpijskim igrama u Moskvi i u Los Angelesu. U drugoj polovini osamdesetih zapaženi su izvanredni rezultati višestruke državne prvakinje Sanje Obšivač, koja je 1988. u skifu osvojila šesto mjesto na juniorskom svjetskom prvenstvu.

Limski kanal domaćin FISA-ine regate

Od osamostaljenja Hrvatske do danas klub je najbolje rezultate postigao s mladim uzrastom. Tako je Igor Božić u dvojcu na pariće s Ivicom Stojakovićem iz osječkog *Iktusa*

Plakat Veslačkog prvenstva Hrvatske održanog u Limskom kanalu 24. i 25. lipnja 1978.

Limski kanal, 12. ožujka 2006. - osmerac "veterana"

Rozana i Marija Tomišić, prve rovinjske "laureatkinje", 1958. godine

osvojio brončanu medalju na juniorskom prvenstvu svijeta 1997. godine.

Limski kanal je od 1998. domaćin FISA-ine regate na duge staze. Održava se početkom ožujka kao provjera forme hrvatskih i inozemnih veslača prije proljetnih i ljetnih natjecanja. Iz VK *Arupinuma* je potekla inicijativa za osnivanje Veslačkog saveza Istarske županije, koji je i osnovan 20. prosinca 2001. Prva predsjednica bila je Lidija Martinčić, a danas je na toj dužnosti Ivetta Volčić-Žufić.

Ponos rovinjskog športa

Ni danas, nakon niza godina, nije jednostavno objasniti tajnu uspjeha veslačica i veslača *Arupinuma* u godinama kada se klub suočavao s brojnim i nemalim problemima kojih se u ovom osvrtu nismo doticali, ali činjenica je da je VK *Arupinum* ponos rovinjskog športa uopće. Ne samo zbog rezultata, iako su važni, nego zbog odanosti, odgovornosti i strasti prema moru i veslanju koja je neraskidivo povezivala upravu, trenere i veslače i na regatama i na ranijutarnjim treninzima, kada je trebalo kamionima, kombijima, vlakovima i autobusima prevoziti čamce, koji su najčešće posuđivani od drugih klubova.

Na svečanoj sjednici Gradskog vijeća, 15. rujna 2007., koja tradicionalno prethodi Danu Grada Rovinja i Blagdanu Svete Eufemije, VK *Arupinumu* je dodijeljena Plaketa Grada u povodu značajnog jubileja: stogodišnjice osnivanja i rada. U te četiri štire riječi sabran je ne samo neprocjenjiv doprinos *Arupinuma* rovinjskom društvenom kontekstu i športu, nego i niz ispričanih i prešućenih ljudskih priča koje su ga i činile posebnim, živim i dugovječnim tijekom stoljetnih zaveslaja.

Literatura

1. Macanović, H. (1972). 50 godina veslačkog saveza Jugoslavije. Split, Veslački savez Jugoslavije.
2. Macanović, H. (1974). Veslačka društva u Istri i Slovenskom primorju krajem 19. stoljeća, *Povijest sporta*, 17 (5), 1561.-1567.
3. Škorić, Č. (1987). Pokušaj osnivanja Saveza hrvatskih veslačkih društava, *Povijest sporta*, 7 (2), 610.-617.
4. Stener, F. (1988.). *Le società giuliano dalmate nei cento anni del remo italiano*. Trst.